

เทศน์อบรมฆราวาส ณ ศาลาสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ

เมื่อเช้าวันที่ ๑๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘

คนมีกิเลสที่มีธรรมครองใจ

วันนี้เป็นวันเสาร์เป็นวันว่างสำหรับการทำงานทั้งหลาย แล้วก็ให้หมุนใจเข้าสู่ศีลธรรมในวันว่างเช่นนี้ ศีลธรรมนั้นละเข้าสู่ใจ เมื่อศีลธรรมเข้าสู่ใจแล้วใจจะเยือกเย็น การแสดงออกในกิริยาต่างๆ ออกจากใจ จะเป็นสิ่งที่สมควรสมานนุมนวลต่อกัน ถ้าปล่อยให้กิเลสออกแสดงแล้วมีแต่ฟืนแต่ไฟ ดัดดั้นกันอยู่ตลอดเวลาหาความสุขสบายไม่ได้ เพราะฉะนั้นท่านจึงให้ว่างในวันใดวันหนึ่ง

สำหรับทางศาสนาต่างๆ เขาก็มีวันว่างเช่นวันเสาร์-วันอาทิตย์ สำหรับพุทธศาสนาเราก็มีวันว่าง คือวันพระวันโกน ๗ ค่ำ ๘ ค่ำ ๑๔-๑๕ ค่ำ เป็นวันว่างสำหรับพุทธศาสนา ที่นี้เมื่อว่างแล้ววันเสาร์-วันอาทิตย์เราก็มีโอกาสที่จะสร้างความดีได้ เช่นเดียวกับศาสนาอื่นๆ ให้พากันมีศีลธรรมภายในใจบ้างนะ ถ้าไม่มีศีลธรรมนี้ไขว่คว้าทั้งนั้นละจิตใจ ไม่ว่าจะเป็จิตใจของผู้ใดชาติชั้นวรรณะใดก็ตาม ไม่มีสาระอะไรเลย ถ้าไม่มีธรรมเข้าเป็นหลักใจ ถ้ามีธรรมเป็นหลักใจไม่ว่าเด็กผู้ใหญ่ พระและฆราวาส มีศีลธรรมไปตามขั้นภูมิของตน ตามเพศของตนแล้วก่อให้เกิดความสงบร่มเย็น

ธรรมไม่เคยเป็นข้าศึกต่อผู้ใดแต่ไหนแต่ไรมา มีแต่คุณล้วนๆ กิเลสนั้นเป็นสิ่งที่เปล็ดเปล็น และเป็นข้าศึก เป็นพินเป็นไฟแทรกไปกับความเปล็ดเปล็น นั่นคือกิเลส ความเปล็ดเปล็นเป็นเหยื่อล่อ ความทุกข์ที่เป็นผลจากความเปล็ดเปล็นนั้นมันกลับมาเผาหัวใจเรา นี่คือกิเลส กิเลสกับธรรมอยู่ในใจดวงเดียวกัน ถ้ามีธรรมเข้าไปแทรกกิเลสก็จะสงบตัว ไม่ติดไม่ดั้นจนเกินเหตุเกินผล เกินเนื้อเกินตัว ถ้าไม่มีธรรมเข้าแทรกแล้วเตลิดเปิดเปิงหาหลักเกณฑ์ไม่ได้ สมบัติอะไรๆ จะมีมากน้อยก็เป็นแต่เพียงความคาดความหมาย เป็นอารมณ์ของใจ แต่หลักจริงๆ ที่จะให้ใจได้ยึดเหนี่ยวเป็นที่อบอุ่นนั้นคือธรรม แล้วไม่มีในใจก็ร้อนคนเรา ถ้ามีธรรมภายในใจแล้วจะเยือกเย็น

เพราะฉะนั้นสมบัติภายนอกกับสมบัติภายใน คือธรรม ได้แก่ความดีงามทั้งหลายนี้เป็นคู่กัน สมบัติภายนอกคือเงินทองข้าวของศฤงคารบริวารต่างๆ เรียกว่าสมบัติภายนอก เราต้องได้อาศัยเขาเป็นความจำเป็นทั่วโลกดินแดน สมบัติภายในนี้โลกไม่ค่อยได้สนใจ เพราะฉะนั้นโลกถึงจะมีอะไรมากมายเต็มแผ่นดินก็ตาม จึงหาความสุขไม่ค่อยได้กันและหาไม่ได้ ไปที่ไหนมีแต่ความรุ่มร้อนๆ ว่าบ้านนั้นเจริญบ้านนี้เจริญมันเจริญด้วยสิ่งก่อสร้างอิฐปูนหินทราย ถนนหนทาง ลินค่านานาชนิด พอเป็นเครื่องหลอกใจเท่านั้นเอง ก็เปล็นไปตามสิ่งนั้นเสีย หาความสุขเป็นหลักใจไม่มีเลยถ้าไม่มีธรรมในใจ ถ้ามีธรรมในใจแล้วอยู่ที่ไหนสบายๆ

ธรรมเป็นของเลิศเลอ เป็นธรรมชาติที่เหมาะสมกับใจอย่างยิ่งทีเดียว ขอให้พากันน้อมธรรมเข้าสู่ใจ ถ้ามีธรรมในใจจะมีการยับยั้งได้คนเรา ถ้าไม่มีธรรมแล้วเตลิดเปิดเปิง เหยียบแต่คันเร่ง ตกเหวตกบ่อไม่รู้ตัวๆ ถ้ามีธรรมแล้วก็มีเบรกห้ามล้อ ไม้ให้มันเตลิดเปิดเปิง หักห้ามกันไว้พอสมควร เราก็มีส่วนดีที่เป็นชิ้นเหลืออยู่ภายในตัวของเรา

ธรรมนี้จอมปราชญ์ทั้งหลายมีมาตั้งกัปตั้งกัลป์ พระพุทธเจ้าตรัสรู้ในโลกนี้ไม่ได้บ่อยๆ นะ มากที่สุดเลย ก็คือธรรมสอนโลกนั่นเอง สำหรับพระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์นั้น ท่านเสวยบรมสุขตลอดมา แล้วนำธรรมที่เลิศเลอนั้นมาสั่งสอนสัตว์โลก แม้ไม่ยึดได้อย่างท่านก็ตาม ก็ขอให้ยึดแบบลูกศิษย์มีครู เดินตามครูตามอาจารย์ มีอรรถมีธรรมเป็นเครื่องยับยั้งชั่งตัว แล้วเราก็จะมีความสุขความเย็นใจ ที่สำคัญที่สุดในโลกนี้มีอะไรส่วนมากโลกจะมองเห็นตั้งแต่วัตถุต่างๆ เต็มท้องฟ้ามหาสมุทร ทั่วโลกดินแดนมีแต่วัตถุที่เป็นอารมณ์ของใจ ไม่ใช่ธรรม

เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้จึงเป็นอารมณ์ที่ทำให้เป็นไปเพื่อความรุ่มร้อน ให้ติดให้ตัน ไม่หยุดไม่ถอย แต่อารมณ์ของธรรมภายในใจนี้จะไม่ติด มีมากมีน้อยรู้เท่าทัน ไม่หลงเพลินจนลืมเนื้อลืมหักเหวตกบ่อไป คนมีธรรมย่อมยับยั้งตัวไว้ได้ดี ธรรมคือความเลิศเลอนั้นแหละ ไม่ได้มากก็ให้เข้ามายึดภายในจิตใจเรา วันหนึ่งๆ ควรจะได้ระลึกถึงธรรมไม่มากก็ให้ตื้นน้อย ให้เป็นเครื่องระลึกในวันหนึ่งๆ อันนี้มีแต่กิเลสเอาไปถลุงเสียหมด กิริยาของจิตที่คิดออกในแง่ใดมุมใดมีแต่เรื่องของกิเลสเอาไปถลุงๆ เราขาดทุนไปเรื่อยๆ ไม่มีกำไรบ้างเลย

คำว่ากำไรไม่อยากจะพูดว่ามี มีแต่ความลุ่มจมไปเรื่อยๆ ทั้งที่ตัวเองก็เปล็ดเพลินรื่นเริงบันเทิง ทั้งเขาทั้งเราตื่นโลกตื่นสงสารว่าบ้านนั้นเจริญเมืองนี้เจริญ ไปดูตั้งแต่วัตถุภายนอก หัวใจเป็นฟินเป็นไฟเผาไหม้อยู่ในหัวอกทุกคนไม่ได้ดู ธรรมท่านดูหมด ท่านรู้หมดอะไรร้อนอะไรเย็น สิ่งทีกิเลสผลิตขึ้นมานั้นละพาให้รุ่มร้อน สิ่งทีธรรมผลิตขึ้นมาจากภายในใจพาให้ร่มเย็น ให้พากันจำเอาไว้ ธรรมเป็นของจำเป็นมาก เฉพาะชาวพุทธเรา อย่าห่างเหินนะ ถ้าห่างเหินจากธรรม สำคัญตนถึงขนาดที่ว่าจะเหาะเหินเดินฟ้าก็จมนั้นละถ้าไม่มีธรรม มีธรรมแล้วอยู่ที่ไหนสบายๆ

นี่เราก็คเคยยกตัวอย่างให้พี่น้องทั้งหลายทราบ ตั้งแต่ครั้งพุทธกาลมาจนกระทั่งปัจจุบัน ผู้ที่หาความสุขเจอคือใคร คือผู้บำเพ็ญธรรม คำว่าบำเพ็ญธรรมมีหลายชั้นหลายตอน ผู้บำเพ็ญธรรมให้ถึงความเลิศเลอของธรรมจริงๆ อย่างสาวกของพระพุทธเจ้าท่านอยู่ที่ไหนท่านสงบสบาย นั้นละบรมสุขอยู่ที่ใจของท่าน พระพุทธเจ้าพระสาวกทั้งหลายเป็นบรมสุข โลกทั้งหลายมีแต่หมั่นหันตทุกข์เต็มตัวๆ เต็มหัวใจทุกคน

แต่ท่านเป็นบรมสุขภายในจิตใจ นั่นคือธรรมครองใจ ใจกับธรรมเป็นอันเดียวกันแล้ว เป็นสุขตลอดเวลา

ย่นเข้ามาผู้เสาะแสวงหาธรรมประเภทนั้น ส่วนมากถ้าเป็นพระก็ชอบจะอยู่ในป่า ในเขาตามถ้ำเงี้ยวผา ที่สะดวกสบายในการบำเพ็ญธรรม กำจัดกิเลสที่เป็นพินเป็นไฟ พาให้คิดให้คะนองภายในจิตใจ ให้กระจายออกไป ธรรมขึ้นครองใจมีความสงบเย็น ท่านอยู่ในป่าในเขาท่านก็เย็น นั่นละผู้หาความสุขเจอความสุข ตั้งแต่พิน ๆ ถึงความสุข ที่เป็นบรมสุข ส่วนมากมักจะอยู่ในที่สงบสงัด นี่คือนักผู้ตั้งหน้าทำหน้าที่การทำงานเพื่อความสงบใจ เพื่ออรรถเพื่อธรรม เพื่อมรรคผลนิพพานในใจจริง ๆ แล้วท่านก็เป็นนักบวชด้วย เป็นผู้ทำหน้าที่ในการเสาะแสวงหาความสุข และการปราบปรามกิเลสทั้งหลายที่เป็นตัวภัยต่อหัวใจแต่ละราย ๆ ท่านพยายามอยู่ในป่าในเขา

วันหนึ่ง ๆ ใจกับธรรมอยู่ด้วยกัน ๆ มีแต่ความสุขความรื่นเริงบันเทิงในธรรม ไม่มีทางเสียหาย เหมือนความรื่นเริงบันเทิงไปตามกิเลส ซึ่งนำความเสียหายติดตามเรามาเรื่อย ๆ ไปเรื่อย ๆ อย่างนั้นละ นี่ท่านอยู่ในป่า เวลาเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าเราเห็นได้ชัดเจนตามตำรับตำราซึ่งเป็นหลักความจริง องค์กรนี้สำเร็จพระโสดา องค์กรนี้สำเร็จเป็นพระสกิทาคา องค์กรนี้สำเร็จเป็นพระอนาคา องค์กรนี้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ เป็นขั้น ๆ ขึ้นไปแห่งธรรมและเป็นขั้น ๆ แห่งความสุขความเจริญภายในใจของท่าน จนกระทั่งถึงวิมุตติหลุดพ้น เรียกว่าอรหันต์นั่นละ อนาคาแล้วก็อรหันต์ กิเลสสิ้นไปจากใจ นั่นท่านเสาะแสวงหาความสุขภายในจิตใจ แล้วนำธรรมนั้นมาสอนโลก

ตั้งสาวกทั้งหลายท่านสอนโลก เราได้กราบไหว้บูชาท่านอยู่ทุกวัน ๆ นี่คือ สงฆ์ สรรณี คัจฉามิ พระสงฆ์เหล่านี้เป็นพระสงฆ์ที่เป็นเนืองนาบุญของโลกโดยสมบูรณ์ ปุณฺณกฺเขตต์ โลกสุส ไม่มีเนืองนาบุญอื่นใดที่จะเสมอเหมือนเนืองนาบุญของท่านผู้สิ้นกิเลสแล้ว ท่านเสาะแสวงหาได้แล้วก็มาสอนพวกเรา เราเข้าป่าเข้าเขาบำเพ็ญตนเหมือนท่านไม่ได้ ก็ให้อยู่แบบลูกศิษย์มีครูมีอาจารย์ คอยฟังเสียงอรรถเสียงธรรมจากท่านนำไปปฏิบัติ คอยบังคับจิตใจของตัวเอง จิตใจนี้มันคิดคะนองที่สุด ไม่ว่าจะชาติชั้นวรรณะใด ใจถูกกิเลสครอบงำอยู่แล้ว จะไม่มีชั้นมีภูมิว่าสูงว่าต่ำ ที่ว่าสูงว่าต่ำก็ว่าเสกสรรกันไปก็กิเลสแหละเสกสรร ไม่ใช่ธรรมเสกสรร

ธรรมเสกสรรท่านไม่ตื่นตัว ถ้ากิเลสเสกสรรแล้วตื่นตัว เช่นพระเราที่บวชเข้ามาแล้ว พอออกจากโบสถ์มาก็เป็นสมุห์ ไบฎีกา กิเลสเสกสรรแล้วได้ขึ้นแล้ว จากนั้นเป็นพระครูพระคณ เป็นเจ้าคุณ ขึ้นเป็นสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นี่คือความเสกสรรปั้นยอ แต่ตัวเองซึ่งเป็นตัวประธานหลักเกณฑ์แห่งชื่อเสียงเหล่านี้ไม่มีความหมาย เพราะไม่มีธรรมภายใน

ใจ มีแต่ความดีความดัน สิ่งเหล่านั้นก็มายกยอชวนชูงทั้งท่อน ที่ไม่เกิดประโยชน์อะไรนั้นแหละ

ชวนชูงคือจิตใจไม่มีค่าไม่มีราคา มีแต่เอาเครื่องประดับเข้าไปเป็นยศนั้นยศนี้ไม่ใช่ของจริงอย่างนี้ เป็นเครื่องหลอกลวงโลก ถ้าผู้หลงตามมันแล้วติดได้จมได้ไม่สงสัย แต่ท่านผู้ทรงธรรมท่านไม่หลง ท่านไม่ตื่น ไม่มียศอันใดที่จะเลิศเลอยิ่งกว่าคุณธรรมภายในใจของท่านที่บำเพ็ญอยู่เป็นประจำ อยู่ที่ไหนท่านก็มีศีลมีธรรมสมบูรณ์พูนผลอยู่ภายในจิตใจ ไปที่ไหนนี้เรียกว่ายศในหลักธรรมชาติ ความดีในหลักธรรมชาติ คุณธรรมในหลักธรรมชาติติดตัวไปเลย ไปที่ไหนติดตัวไป ท่านผู้นี้ไม่ต้องหายศหาลาภที่ไหน ให้ดีให้ดีจนเกินเหตุเกินผล จนไม่น่าดู

อย่างพระเราทุกวันนี้ น่าสลดสังเวช มันน่าดูเมื่อไร หาแต่ยศแต่ยศอะไรก็ไม่รู้ละ วุ่นไปหมด ศีลธรรมภายในจิตใจซึ่งเป็นธรรมชาติที่เลิศเลอมันไม่สนใจ มันสนใจไปในกองมูตรกองคูไปอย่างนั้น ได้มาก็เอามูตรคูติดหัวให้แมลงวันตอม ก็โห ของนี้มีอะไรมาตอม มันเหม็นแมลงวันตอม สิ่งที่หอมไม่มีในหัวใจ ก็มีแต่แมลงวันที่ชอบของสกปรกไปตอมเอา ยศถาบรรดาศักดิ์เป็นสิ่งสกปรก สำหรับผู้ที่ต้องการคุณธรรมที่สูงส่งขึ้นไปตามหลักธรรมพระพุทธเจ้าแล้วท่านไม่หลง ท่านไม่ตื่นตื่น อยู่ที่ไหนคุณธรรมสมบูรณ์แบบอยู่แล้ว นี่คือยศของท่านที่เลิศเลอ คุณธรรมที่เลิศเลออยู่นี้ ไปที่ไหนสบายไปเลย สบายไปเลย ไม่มีการพลัดพรากจากกัน นี่คือคุณธรรม สมบัติประจำตน นอกนั้นเป็นเครื่องเสกสรรปั้นยกกันไปตามสมมุตินิยมไปอย่างนั้นแหละ อย่าพากันตื่นถ้าใครตื่นแล้วจมได้ ๆ

คุณธรรมมีอยู่กับตัว เราอยู่ในครอบครัวเหี้ยมเรื้อน ผัวกับเมียพูดกันรู้เรื่องรู้ราว เพราะต่างคนต่างมีอรรถมีธรรมด้วยกัน ชื่อสัตย์สุจริต ผากเป็นผากตายกันได้ อยู่ด้วยกันเป็นผาสุก นี้วามานของมนุษย์ที่มีศีลธรรมในครอบครัว แดนมนุษย์เราทั้งหลายจะไปหาความสุขความเจริญจากที่ไหน ที่ไม่มีศีลธรรมไปไหนก็ไปเถอะจมนั้นแหละ ถ้ามีศีลธรรมแม้อยู่ในครอบครัวผัวเมียชอบอ่อนต่อกันนะ ลูกเต้าหลานเหลนเกิดขึ้นมาอยู่กับพ่อกับแม่ เห็นพ่อเห็นแม่มีความยิ้มแย้มแจ่มใสต่อกัน พูดเป็นความสัตย์ความจริง พูดไพเราะเพราะพริ้งต่อกันด้วยเหตุด้วยผล ด้วยอรรถด้วยธรรม ลูกเล็กเด็กแดงที่ฟังพ่อฟังแม่เขายิ้มแย้มแจ่มใสไปตาม เด็กก็มีความรื่นเริง เมื่อพ่อแม่ต่างคนต่างมีศีลมีธรรม ปฏิบัติต่อกัน ลูกเต้าหลานเหลนที่เกิดมาเอาพ่อแม่เป็นแบบพิมพ์ เขาก็ยิ้มแย้มแจ่มใสไปตาม

นี่ละศีลธรรมอยู่ในผิวในเมื่อย ผัวก็เป็นผัวดี เมียก็เป็นเมียดี ลูกเกิดขึ้นมาก็ได้ยินได้ฟังอรรถธรรมจากพ่อจากแม่ก็เป็นเด็กดี แล้วก็ถ่ายทอดกันไปเป็นคนดีไปเรื่อย ๆ นี่

ละของดีถ่ายทอดกันได้ เช่นเดียวกับของชั่ว ของชั่วยกถ่ายทอดกันได้เช่นเดียวกัน ให้พากันนำธรรมไปปฏิบัติ วันหนึ่งๆ เราขอบิณฑบาตจากบรรดาพี่น้องทั้งหลาย เราเป็นลูกชาวพุทธให้ดูจิตใจบ้างในเวลาจะนอน เช่นนั่งดูใจเจ้าของ เราดูตั้งแต่สิ่งภายนอก ตาก็เพื่อดูสิ่งภายนอก หูก็เพื่อฟังสิ่งภายนอก จมูก ภายเพื่อสัมผัสสัมผัสกับสิ่งภายนอกไปเสียทั้งหมด ไม่ได้มาดูหัวใจตัวเอง ฟังเสียงเรื่องราวของตัวเอง ที่มันกระเทือนอยู่ภายในจิตใจ

ทุกสิ่งทุกอย่างเกิดจากใจนี้ทั้งนั้น เอาสติจับเข้าไป เอาพุทธโธติดแนบเข้าไปในนั้น ให้ฟังเสียงพุทธโธ ฟังเสียงอรรถเสียงธรรมอยู่ในใจของเรา จะปรากฏสะท้อนขึ้นมา เช่นเดียวกับกิเลสมันสะท้อนโลกและเผาหัวใจโลกนั้นแล ไม่ผิดกัน เมื่อธรรมได้ปรากฏขึ้นในใจแล้วธรรมก็จะกระเทือนหัวใจของผู้บำเพ็ญของผู้เป็นขึ้นมา จากนั้นก็แผ่กระจายออกไปกระเทือนโลกได้ตั้งพระพุทธเจ้าของเรา ซึ่งตรัสรู้เพียงพระองค์เดียว แล้วธรรมจากศาสดาพระองค์เดียวเท่านั้นกระเทือนโลกไปหมด ให้กระเทือนหัวใจของเราบ้างซิ

เราเป็นลูกชาวพุทธ ตั้งแต่เกิดมาเคยระลึกถึงพุทธ ธัมโม สังฆโม บ้างไหม หรือระลึกตั้งแต่ความโลภความโกรธ ราคะตัณหาทั้งวันทั้งคืน เผาตัวเองตลอดเวลาในนั้นหรือมันไม่น่าดูนะ เหล่านี้เป็นสิ่งหลอกลวงมาตั้งกับตั้งกัลป์ ธรรมเป็นเครื่องจุดลากเป็นเครื่องกระตุกเราให้รู้เนื้อรู้ตัว กลับตัวเป็นคนดี ถ้าหากว่าเพลินเกินไปก็อย่าเพลินเกินไป ให้อยู่ในความพอดีพอดีของคนมีกิเลสที่มีธรรมครองใจ ถ้ามีแต่กิเลสไม่มีธรรมครองใจแล้วร้อนทั้งนั้น เป็นพินเป็นไฟ หาหลักยึดไม่ได้เลย ตายแล้วก็ลอยลมไปเลย

เราอย่าเป็นมนุษย์ที่เป็นชาวพุทธ กลายเป็นคนลอยลมอย่างนั้น ให้เป็นมนุษย์ที่มีศีลธรรม เรามีหลักภายในใจแล้ว เป็นอยู่ที่สงบร่มเย็น ตายไปก็อำนาจแห่งความดีนี้แลจะสนับสนุนเราให้เป็นความดีขึ้นไป ให้อึดไว้ให้ดีนะ ธรรมที่พุทธศาสนาที่เราทั้งหลายยึดถือนี้เป็นธรรมที่เลิศเลอสุดยอดแล้ว เราหาที่ไหนไม่ได้เลยในสามแดนโลกธาตุ จะหาได้จากธรรมที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้แห่งเดี๋ยวนี้เท่านั้น แห่งอื่นแห่งใดไม่มีมีพุทธะเท่านั้นที่แผ่กระจายออกไปให้สัตว์ทั้งหลายได้รับความสุขความเจริญ ที่ว่าตรัสรู้ธรรม พอรู้ธรรมแล้วก็แผ่กระจายธรรมออกไปสอนโลก โลกก็ได้รับความสุขความเจริญ

นี่ละให้เรายึดธรรมอันนี้ไว้ในใจ สิ่งนั้นเป็นสิ่งอาศัยธรรมตา ไม่ได้เลิศเลออะไรแหละ สิ่งที่เลิศเลอจริงๆ คือธรรม ขอให้เราได้ดูใจตัวเองด้วยบทภาวนา เช่นพุทธโธ หรือธัมโม หรือสังฆโม บทใดตามแต่จริตชอบ มีสติกำกับอยู่นั้นทุกวันทุกเวลาจะหลับนอน แล้วเราจะปรากฏเป็นสิ่งแปลกประหลาดขึ้นที่ใจของเรา นั่นแหละท่านว่าธรรม

เกิด จะเกิดที่นั่น ถ้าเสาะแสวงหาธรรม ธรรมจะเกิด เสาะแสวงหากิเลส กิเลสจะเกิด เกิดจนกระทั่งเผาตัวนั้นแหละ ให้นอนไม่หลับ คิดเรื่องกิเลสทำให้นอนไม่หลับ มีแต่ ความจะลุ่มจม

แต่คิดเรื่องของธรรมนอนไม่หลับก็มี เวลาเพลินในธรรมทั้งหลายนั้นนอนไม่หลับ แต่นอนไม่หลับเพื่อความหลุดพ้น ไม่ได้เพื่อความลุ่มจม มันต่างกัน ธรรมเมื่อมีในใจ เต็มที่แล้วเพลิน เพลินถึงขนาดนอนไม่หลับก็มี มีแต่ความเพลินที่จะหลุดจะพ้น จะ หลุดจะพ้น เหมือนหนึ่งว่านิพพานอยู่ชั่วเอื้อม ๆ ๆ นี่คือจิตได้สัมผัสธรรมที่เลิศเลอโดย ลำดับขึ้นไปแล้วก็คว่ำแต่นิพพานเป็นธรรมสุดยอด ประหนึ่งว่านิพพานอยู่ชั่วเอื้อม ๆ นี้ เพราะความเพลินในธรรม ความเพลินอันนี้ไม่ได้พาสัตว์โลกให้ลุ่มจม แต่จะพาสัตว์โลก ให้หลุดพ้น ไม่ได้เหมือนความเพลินไปตามกิเลส เพลินเท่าไรจึงพาคนให้ลุ่มจม ไม่รู้ เนื้อรู้ตัว ตายลอยลมไปเลย

ให้ท่านทั้งหลายจำเอานะ วันนี้พูดเพียงเท่านี้แหละ ต่อไปนี้จะให้พรย่อ ๆ ให้พากันจำทุกคน เข้ามาในวัดในวา การให้ท่านเราก็ได้บุญประเภทหนึ่งแล้วไม่สงสัย การฟัง อรรถฟังธรรมที่จะเป็นคุณธรรมสำคัญเข้าสู่ใจ ก็ขอให้ได้ยินได้ฟังแล้วนำไปประพฤติ ปฏิบัติ อานิสงส์แห่งการทำบุญให้ท่าน ภาวนาหรือฟังอรรถฟังธรรมนี้จะเป็นประโยชน์ เพิ่มพูนขึ้นไปโดยลำดับ เอาละต่อไปนี้จะให้พร

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน

FM 103.25 MHz